

קוֹנְטֵרַס

נְעִימוֹת הַחַיִּים

יִגָּלֶה יַעֲצוֹת נִפְלְאוֹת לְכָל בַּר יִשְׂרָאֵל, אֵיךְ יְכוּלִים
לְהִרְגִישׁ נְעִימוֹת בַּחַיִּים, וְאֵיךְ שְׁאֲסוֹר לְהִתְיַאֵשׁ
מִשׁוֹם דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהִיָּה וְיִהְיֶה מֶה
שִׁיְהִיָּה.

*

בְּנוֵי וּמִיֶּסֶד עַל-פִּי דְבָרֵי
רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן
בּוֹצִינָא קַדִּישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבֵּנוּ
רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֵסְלָב, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ.

וְעַל-פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ
הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רַז לֹא אָנִים לִיָּה
רַבִּי נַתָּן מִבְּרֵסְלָב, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ,

וּמִשְׁלָב בְּפֶסוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמֵאַמְרֵי
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֹהַר הַקְּדוֹשׁ.

*

הוֹבָא לְדָפוּס עַל-יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֵסְלָב
עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹבֵב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר: אֵין עוֹד נְעִימוֹת
בְּזֶה הָעוֹלָם כְּמוֹ מִי שְׁזוֹכָה לְהֶאֱמִין בּוֹ
יְתַבְרַךְ, וְלֵידַע אֲשֶׁר אֵין מְצִיאוֹת
בְּלַעְדָּיו יְתַבְרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכֹל אֱלֻקוֹת
גָּמוֹר הוּא, וְיֵידַע בִּידִיעָה בְּרוּרָה
וּמְזַכֶּכֶת, אֲשֶׁר דּוֹמֵם, צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר,
הֵם לְבוֹשׁ לְגַבֵּי גְלוּי הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ
הוּא, וּכְשֶׁאָדָם בָּא אֶל הַפְּרָה וִידִיעָה זוֹ,
אֵין לָהּ עוֹד יוֹתֵר נְעִימוֹת בַּחַיִּים מְזוּ.

(אֲמַרֵי מוֹהֲרָא"ש, חֵלֶק ב', סִימָן תִּקְצוֹ)

קוֹנְטְרָס

נְעִימוֹת הַחַיִּים

א.

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי בְּזֶה
הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל יוֹם כָּל מִינֵי
נְסִיווֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, כִּי הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם בְּזֶה
הָעוֹלָם מְאֹד מְרוֹרִים כָּל אֶחָד כְּפִי בְּחִינָתוֹ, וְאִף
שְׂנֵדָמָה עַל בְּנֵי-אָדָם שֵׁשׁ לָהֶם מְכָל טוֹב, אִם
תַּחֲפָשׂוּ וְתַחֲקְרוּ אַחֲרֵיהֶם יִתְוַדַּע לָכֶם, שְׁגָם עֲלֵיהֶם
עוֹבְרֵת מְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת, וְרָעִים וּמְרִים לָהֶם
הַחַיִּים, כִּי אֵין לָכֶם אָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם שְׂיִלֵּךְ לוֹ טוֹב
וְיִחְיֶה חַיִּים נְעִימִים, רַק מִי שְׂמַדְבֵּק אֶת עַצְמוֹ בּוֹ
יִתְבָּרֵךְ, שֶׁהוּא אֶלְקִים חַיִּים וּמְלֵךְ עוֹלָם, וְהַזּוֹכָה
לְדַבֵּק אֶת עַצְמוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה נִמְשָׁכִים גַּם
עָלָיו חַיִּים מְחֵי הַחַיִּים, כִּי רַק הוּא יִתְבָּרֵךְ נִקְרָא

חַיִּים, וּמִבְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ אֵין שׁוֹם חַיִּים כָּלֵל,
 וְעַל-כֵּן אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרָכוֹת יח:):
 וְהַמֵּתִים אֵינָם יוֹדְעִים מְאוּמָּה — אֵלוֹ רְשָׁעִים
 שֶׁבַח־יֵיהֶם קְרוּיִים מֵתִים; כִּי מִי שֶׁנִּתְרַחַק מִמֶּנּוּ
 יִתְבָּרַךְ, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, וּמִכָּל שֶׁכֶּן שֶׁנִּכְשָׁל בְּעוֹנוֹת
 קְשִׁים וּמְרִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, עַל-יְדֵי-זֶה עָקַר אֶת
 עֲצָמוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא נִקְרָא חַיִּים, וְאִזּוֹ מִסְתַּוְּבָב
 כְּמוֹ מֵת, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וְאֶפְלוּ הוֹלֵךְ וּמִתְעַסֵּק עִם
 בְּנֵי-אָדָם וַיֵּשׁ לוֹ עֲסָקִים וְנוֹשָׂא וְנוֹתֵן, אִם אֵינוֹ
 דְּבוֹק בְּחַי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֵין זֶה נִקְרָא חַיִּים
 כָּלֵל, כִּי הַיּוֹם הוּא מְצַלִּיחַ בְּעֲסָקָיו, וְלִמְחָר מִתְהַפֵּךְ
 מִזֵּלוֹ לְגַמְרִי, וּכְבָר מְמַרְמֵר וּמְרַגֵּישׁ אֶת עֲצָמוֹ
 הָאֲמָלָל בְּיוֹתֵר וְרוֹצֵה לְהִתְאַבֵּד, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן,
 וְדָבַר זֶה רוֹאִים בְּחַיִּי הַיּוֹם יוֹם, הִנֵּה בְּנֵי-אָדָם
 מְצַלִּיחִים, וְנִדְמָה לָהֶם שֶׁהֵם בְּשִׂיא הַהֲצֻלָּחָה,
 וְלִמְחָר נִתְהַפֵּךְ עֲלֵיהֶם הַגִּלְגָּל, וְהֵם הָאֲמָלָלִים
 בְּיוֹתֵר, עַד שֶׁיֵּשׁ בְּנֵי-אָדָם שֶׁמִּתְאַבְּדִים לְגַמְרִי,
 רַחֲמָנָא לְצַלָּן, כִּי אֵינָם יְכוֹלִים לְסַבֵּל אֶת הָעַל
 הַקְּשָׁה וְהַכָּבֵד שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם, וְזֶה סוֹבֵב עַל כָּל
 אֶחָד וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכָּלֵל, וּבְכָל
 בַּיִת וּבַיִת וּבְכָל מְשֻׁפָּחָה וּמְשֻׁפָּחָה תִּמְצָאוּ דְּבַר זֶה,
 הִנֵּה מְרַגֵּישִׁים אֶת עֲצָמָם הַמְּאֻשָּׁרִים בְּיוֹתֵר, וְהִנֵּה

נְעִימוֹת הַחַיִּים

שלז

מְרַגְּשִׁים אֶת עֲצָמָם הָאֲמֻלָּיִם בְּיוֹתֵר, וְהַכֵּל מִפְּנֵי
שֶׁלֹּא מִכְּנִיסִים אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ חַיֵּיהֶם
חַיֵּי הַיּוֹם יוֹם, וְעַל-כֵּן עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵהַ
שְׁעוֹבֵר, כִּי הַחַיִּים הֵם רַק אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן
עֲלִיכֶם לְדַעַת, בְּנֵי וּבָנוֹתֵי הַיְקָרִים, שְׁאֲסוּר לְקַנֵּא
בְּשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבָעוּלָם, וְאַף שְׁנֹדְמָה לָכֶם שֶׁהֵם
הַמְּאֻשָּׁרִים בְּיוֹתֵר, אֵין מֵה לְקַנֵּא בָהֶם, לְקַנֵּא
צָרִיכִים רַק אִישׁ כְּשֶׁר פָּשׁוּט הַדְּבוּק בְּחַי הַחַיִּים בּוֹ
יִתְבָּרַךְ, הַמְּרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ
בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת גְּמוּרָה כַּאֲשֶׁר יִדְבֹר אִישׁ אֶל
רֵעֵהוּ, וּמְקַיֵּם אֶת מְצוּוֹתָיו יִתְבָּרַךְ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה,
וְכָל מְצוּה מִמְצוּוֹתָיו יִתְבָּרַךְ כְּשִׂמְחָה, הוּא שֶׁשׁ
וְשִׂמְח וְרוֹקֵד מְרַב שִׂמְחָה כְּאֵלוֹ הַרוֹיַח כָּל הוֹן
דְּעֵלְמָא, וְכֵן מִתְמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה
שְׁעוֹרֵין כְּסִדְרָן, זֶה נִקְרָא חַיִּים, וְאָדָם כְּזֶה כְּדָאֵי
לְקַנֵּא וּלְחַקוֹת אוֹתוֹ, כִּי רַק זֶה נִקְרָא חַיִּים — מִי
שְׁזוֹכָה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּחַי הַחַיִּים, וּבּוֹרַח תְּמִיד
אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמִתְמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה,
אֲשֶׁרִי מִי שְׁאִינוֹ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם,
וְיודֵעַ מֵה הֵם חַיִּים אֲמֵתִיִּים, חַיִּים עֲרָבִים וּמְתַקִּים,
שְׁאֵז יִזְכֶּה לְהַרְגִּישׁ "נְעִימוֹת הַחַיִּים".

ב.

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְדַעַת, אֲשֶׁר
 חֲכַמֵּינוּ הִקְדוּשִׁים אָמְרוּ (בִּיצָה לֵב): שְׁלֹשָׁה חַיִּימָם
 אֵינָם חַיִּים: הַמְצַפָּה לְשִׁלְחַן חֲבֵרוֹ, וּמִי שֶׁאֲשַׁתּוֹ
 מוֹשְׁלֵת עָלָיו, וּמִי שֶׁיְסוּרִים מוֹשְׁלִים בְּגוֹפוֹ; כִּי
 שְׁלֹשָׁה דְבָרִים אֱלוֹ עוֹקְרִים אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי,
 וּמַעֲבִירִים אוֹתוֹ עַל דַּעְתּוֹ וְעַל דַּעַת קוֹנוֹ, כִּי בְּאַמַּת
 עֵקֶר הַחַיִּים הוּא כְּשֶׁאָדָם עֲצָמָאֵי וְאֵינוֹ צָרִיף לְשׁוֹם
 בְּרִיאָה שֶׁבַעוֹלָם, וְהוּא מְשַׁפִּיעַ וְלֹא מְקַבֵּל, שְׁאִין
 לָךְ עוֹד אֲשֶׁר כָּמוֹ אֲשֶׁרוֹ שֶׁל זֶה שֶׁהוּא הָעֲצָמָאֵי
 וּמְשַׁפִּיעַ לְזֻלָּתוֹ, וְאֵינוֹ צָרִיף שׁוֹם טוֹבוֹת מְזֻלָּתוֹ,
 אֲבָל בְּרַגַע שֶׁאָדָם נוֹפֵל בְּקִטְנוֹת הַמַּחֲזִין, וְנִדְמָה לוֹ
 כְּאִלוֹ אֶצֶל חֲבֵרוֹ יוֹתֵר טוֹב, וּכְאִלוֹ חֲבֵרוֹ מְצַלִּיחַ
 יוֹתֵר מִמֶּנּוּ, כְּכֹר מְרִים לוֹ הַחַיִּים, וּמְכַל שְׁכֵן
 כְּשִׁיֹּרֵד בְּתֵהוֹם רַבָּא וְנוֹפֵל בְּנִפְיָה אַחַר נִפְיָה,
 וְיֹרֵד יְרִידָה אַחַר יְרִידָה, עַד שֶׁמַּגִּיעַ אֶל קִטְנוֹת כְּזוֹ
 שֶׁנִּדְמָה לוֹ שֶׁכָּל יְשׁוּעָתוֹ וְהַצְּלָחָתוֹ תְּלוּיִים בְּזֻלָּתוֹ,
 וְהוּא מְצַפָּה לְשִׁלְחַן חֲבֵרוֹ, אֲזִי אֵין לָכֶם עוֹד אִישׁ
 מְמַרְמֵר כְּמֵהוּ, וְחֲזִיוֹ אֵינָם חַיִּים כָּלֵל, מֵאַחַר שֶׁהוּא
 צָרִיף לְהַגִּיעַ אֶל שִׁלְחַן אַחֲרֵים, וְלֹא-כֵן כְּשֶׁאָדָם
 יוֹדֵעַ, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל,

והוא יתברך מתיה ומנהיה את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך בלבוש הזה, שאז אינו מצפה לשלחן חברו, אדרבה הוא מוכן לעזר ולהשפיע לזלתו, אז דיקא חיו נקראים חיים אמתיים, וכן הוא בין איש לאשתו, עקר השלמות, שיגורו באהבה, אחוה ורעות, וישרה השלום ביניהם ואחד ירצה לעזר לזלתו, ולא שישתלט אחד על השני, אז נקראים החיים חיים אמתיים, והבית הוא מלא חיים ומלא אשר וזיו וחיות, לא-כן אם האשה שולטת על הבעל ומשפילה אותו בכל מיני השפלות, ומסתכלת עליו בבוז ובלעג: אתה לא יצליח לשום דבר, וממך כבד לא יהיה שום דבר, זה עקר המות, ועל זה רמז החכם מכל אדם (קהלת ז): "ומוצא אני מר ממות את האשה"; כי באמת האשה יש לה כחות עצומים לעזר להצלחת הבית בין בגשמיות ובין ברוחניות, כי טבע של האשה, שיש לה השפעה גדולה על בעלה, ואם רק תנצל את ההשפעה שלה לטוב, אז תצליח בכל המובנים, הינו שבדרך כלל הבעל צריך לפרנס את הבית, וכשהאשה מחזקתו ומעודדת אותו ומגביהה ומשבחת ומפארת אותו, אז גדלים מחו

וְדַעְתּוֹ, וּבְאֵמֶת מְצַלִּיחַ, כִּי בְדֶרֶךְ כָּל הַבַּעַל צָרִיךְ
 חֲזוּק הַרְבֵּה מְאֹד, כִּי הוּא יוֹצֵא לַחוּץ וּמְתַעֵסֵק עִם
 אֲנָשִׁים, וְדֶרֶכְכֶם וְטִבְעֶם שֶׁל אֲנָשִׁים הִיא רַק לְצַעֵק
 וְלִהְשֵׁפִיל וְלִהְתְּלוּצֵץ וְלִהְתְּנַכַח, עַד שֶׁהַרְבֵּה פְעָמִים
 נִשְׁבָּרִים מֵהֶם, וְכִשְׁיֵשׁ לְאָדָם אִשָּׁה פְקָחִית וְחַכְמָה,
 וְהִיא מְשַׁבַּחַת וּמְפַאֲרַת אֶת בַּעְלָהּ, עַל-יְדֵי-זֶה גָדַל
 מִחוּ וְדַעְתּוֹ, וְיִוְדַע שְׁיֵשׁ לוֹ בְּבֵית יְהוָה, וְעַל-יְדֵי-
 זֶה בְּאֵמֶת זֹכֶה לְהַצְלִיחַ, לֹא-כֵן אִם הָאִשָּׁה
 מְתַפְרָצַת עַל בַּעְלָהּ, וְתַכְף-וּמְיָד כְּשֶׁאֵין לָהּ מָה
 שֶׁהִיא צָרִיכָה הִיא צוֹעֵקַת, כְּמֵאֲמָרָם זְכוּרֹנָם לְבִרְכָה
 (תְּמוּרָה טז.): אִשָּׁה כִּי־וָן שְׂאִין לָהּ תְּבוֹאָה בְּתוֹךְ
 בֵּיתָהּ מְיָד צוֹעֵקַת, וְהִיא מְשִׁפִּילָה וּמְבַזָּה וּמְחַרְפֶּת
 אֶת בַּעְלָהּ, אֲזַי מֵר מְאֹד, וְכָל הַבֵּית נִתְהַפֵּף לְגִיהֵנוּם,
 עַד שֶׁאֲמָרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְבָמוֹת סג.): אִשָּׁה
 רָעָה גִייהֵנוּם נִמְשָׁלָה בָּהּ; וְלְבִסוּף הַבַּעַל בּוֹרַח, וְאֲזַי
 מִתְחִילוֹת הַצָּרוֹת וְהַמְרִירוֹת בְּבֵית, עַד שֶׁאֲמָרוּ
 חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תָּנָא דְבִי אֱלִיהוּ רַבָּה, פָּרָק יח):
 אִשָּׁה רָעָה גּוֹרְמַת רָעָה לְעֵצְמָהּ וְלַבְּנֵיהָ, כִּי בָזָה
 שֶׁהִיא מְמַרְרַת אֶת חַיֵּי בַּעְלָהּ, וּמְצִיקָה לוֹ,
 וּמְשִׁפִּילָה אוֹתוֹ וּמְחַרְפֶּתוֹ וּמְבַזָּה אוֹתוֹ, לְבִסוּף הוּא
 בּוֹרַח מִהַבֵּית, כִּי מִי רוֹצֵה לְגוֹר וְלַחֲיוֹת בְּתוֹךְ
 גִּייהֵנוּם! ? וְאֲזַי מִתְחִילוֹת הַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים

וְהַמְרִירוֹת לְאִשָּׁה וְלִילָדִים, שֶׁהֵם בְּאֵמַת הַמְסֻכָּנִים
הַגְּדוֹלִים בְּיוֹתֵר, כִּי מֵהֶם חֲכִיבִים, וְעַל-כֵּן אִם יֵשׁ
לְאִשָּׁה שְׂכָל וְדַעַת, וּבְמִקּוֹם לְהַשְׁפִּיל וּלְחַרֵּף וּלְבַזּוֹת
אֶת בַּעְלָהּ, תִּגְבִּיהוּ וְתַחֲזִקוּ וְתִשְׁמַחוּ וְתַעֲוֹדְדוּ, אִז
בְּאֵמַת יִתְהַפֵּף הַבַּיִת לְגַן עֵדֶן, וְכִשְׁהַבַּעַל יִרְאֶה
שֶׁאִשְׁתּוֹ מְכַבֶּדֶת אוֹתוֹ וּמְפַאֶרֶת אוֹתוֹ, אִז בְּאֵמַת
יִתְהַפֵּף לְהִיּוֹת בַּעַל טוֹב, לֹא-כֵן כִּשְׁאִשְׁתּוֹ הִיא אִשָּׁה
רְעָה, אִז כָּל הַבַּיִת מִתְהַפֵּף לְסִבָּל, וּמִרְגִּישִׁים כָּל
מִינֵי מְרִירוֹת בְּזָה הָעוֹלָם, וְזֶה שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים (בְּבֹא בַתְּרָא קִמָּה): כָּל יָמֵי עָנִי רָעִים —
זֶה שֵׁישׁ לוֹ אִשָּׁה רְעָה, וְטוֹב לֵב מִשְׁתָּה תָּמִיד —
זֶה שֵׁישׁ לוֹ אִשָּׁה טוֹבָה; כִּי רַק בְּזֶה תְלוּיָהּ הַצְּלָחַת
הַבַּיִת, כִּפִּי הַנְּהַגוֹתֶיהָ שֶׁל הָאִשָּׁה, אִם הִיא אִשָּׁה
רְעָה, שֶׁמְחַרְפֶּת וּמִשְׁפִּילָה וּמְבַזָּה אֶת בַּעְלָהּ, עַל-
יְדֵי-זֶה נִשְׁאָר עָנִי, כִּי אֵין לוֹ כֶּבֶד חֲשֵׁק לַעֲשׂוֹת שׂוֹם
דָּבָר, מֵאַחַר שֶׁמִּרְגִּישׁ אֶת עֲצָמוֹ כָּל-כֶּף מִשְׁפָּל, עַד
שֶׁנִּדְמָה לוֹ כְּאִלוֹ אֶבֶד מְנוּס וְתַקְוָה מְמַנּוּ, כִּי בַּבַּיִת
מְחַרְפִּים וּמְגַדְּפִים אוֹתוֹ וּמִשְׁפִּילִים אוֹתוֹ בְּתַכְלִית
הַהִשְׁפָּלוֹת וּבַפָּרֵט לְפָנָיו הַיְלָדִים, וּבַחוּץ רוֹדְפִים
אוֹתוֹ וּמְתַלוֹצְצִים מְמַנּוּ, אִז הוּא אוֹמֵר: לָמָּה לִי
לַעֲבֹד, וּבְשִׁבִיל מָה לְהִתְיַגֵּעַ כָּל-כֶּף?! וְעַל-כֵּן
נִשְׁאָר עָנִי, וְכֵלָם סוֹבְלִים, וְאִז הַבַּיִת הוּא גִיּוֹנָם

מִמֶּשׁ, לֹא-כֵן כְּשֶׁהָאִשָּׁה הִיא אִשָּׁה טוֹבָה, וּמְחַזְקֵת
 וּמְפַאֲרֵת אֶת בַּעְלָהּ, וְאֶפְלוּ שְׂרוּדֵפִים אוֹתוֹ וּמְצִיקִים
 וּמְעִיקִים לוֹ, הִיא מֵרָאָה לוֹ אֶהְבָּה וּמְחַזְקֵת
 וּמְעוֹדְדֵת אוֹתוֹ, שְׂאֵז הוּא נִכְנָס בְּגִדְרָה שֶׁל "טוֹב לֵב
 מִשֶּׁתָּה תָּמִיד" — שֶׁהוּא תָּמִיד בְּמִצָּב רוּחַ טוֹב,
 וְהוּא מוֹכֵן לַעֲשׂוֹת הַכֹּל בְּשִׁבִיל הָאִשָּׁה וְהִילָדִים,
 וְעַל-כֵּן מִי שֶׁאֲשַׁתּוֹ מוֹשְׁלֵת עָלָיו, חֲיָיו אֵינָם חַיִּים,
 וְלִהְיֶפֶךְ כְּשֶׁהִיא עוֹזֶרֶת לוֹ, אֲזִי הִיא עוֹזֶרֶת לַעֲצָמָה,
 וְהַכֹּל מִתְהַפֵּךְ לְטוֹב, וְכִמוֹ-כֵן הָאָדָם צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק
 בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׂבָעוּלָם, אֶפְלוּ כְּשֶׁעוֹבְרִים עָלָיו
 יְסוּרִים מְרִים וְקָשִׁים מְאֹד, עָלָיו לְהִתְחַזֵּק וְלֹא
 לְהִשָּׁבֵר מִשׁוֹם דְּבָר שְׂבָעוּלָם, אֲףִי שְׂזָה מְאֹד קָשָׁה,
 עִם כָּל זֹאת יַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי אָפְנִים שְׂבָעוּלָם לְהַחֲיֹת
 עֲצָמוֹ וְלְהִתְחַזֵּק מֵעַמָּד אֶפְלוּ בְּמִצָּבִים הַקָּשִׁים
 בְּיֹתֵר, כִּי סוּף כָּל סוּף אַחַר הָרַע יָבוֹא הַטוֹב,
 שְׂאֶפְלוּ כְּשֶׁסּוֹבֵל יְסוּרִים וּמְהִיפֵךְ אֶת הַמִּצָּב רוּחַ
 הַיְרֹוד וְהַנְּפוּל שְׁלוֹ לְמִצָּב רוּחַ טוֹב, אֲזִי הוּא זוֹכֶה
 לְמִשְׁלַל עַל הַיְסוּרִים, וְאֵין הַיְסוּרִים מוֹשְׁלִים עָלָיו,
 לֹא-כֵן כְּשֶׁאָדָם מְאֵבֵד אֶת עֲצָמוֹ וְנוֹפֵל בְּקִטְנוּת
 הַמַּחֲזִין וּבְקִטְנוּת הַדַּעַת, אֲזִי הַיְסוּרִים מוֹשְׁלִים
 בְּגוּפוֹ, כִּי אֵינוֹ יָכוֹל לְהִתְגַּבֵּר נֶגְדָם, וְחֲיָיו אֵינָם
 חַיִּים כָּלֵל; וְעַל-כֵּן עֲלֵיכֶם לְהַחֲדִיר בְּכֶם, בְּנֵי

וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים, אֶת הַיְדִיעוֹת הָאֵלוּ, וְלִהְתְּחַזֵּק בְּכָל
 מִיָּנִי מִצָּבִים קָשִׁים וּמָרִים, וְלִידַע אֲשֶׁר בּוֹדָאֵי כּוֹנְנֹתוֹ
 יִתְבָּרֵךְ הֵיא לְטוֹב, כִּי אֵין רַע יוֹרֵד מִהַשָּׁמַיִם, וּבְזֶה
 שְׁתַּחֲזִיקוּ מֵעַמָּד וּמִצָּב בְּתוֹךְ תִּקְוֵי הָעֲנִיּוֹת וְהַדְּחֻקוֹת
 הַצָּרוֹת וְהַיְסוּרִים, עַל-יְדֵי-זֶה תִּמְשְׁלוּ אֶתְּם עַל
 הַיְסוּרִים וְלֹא הַיְסוּרִים יִמְשְׁלוּ עֲלֵיכֶם, וְאִז תִּזְכּוּ
 לַחַיּוֹת חַיִּים אֲמֵתִיִּים, חַיִּים נְעִימִים, וְתִרְגְּשׁוּ מֵה
 נִקְרָא "נְעִימוֹת הַחַיִּים".

ג.

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְדַעַת, שְׁבֻזָּה
 הָעוֹלָם אָסוּר לְהִתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפֵּן יִהְיֶה מֵה
 שְׂיִהְיֶה וְיִהְיֶה אֵיךְ שְׂיִהְיֶה, וְאִפְלוּ שְׁכָל הָעוֹלָם
 יִשְׁפִּילוּ וְיַעֲזְבוּ וְיִצְעְרוּ אֶתְכֶם, וְיֹאמְרוּ לָכֶם אֲבָד
 מְנוּס וְתִקְוָה מְכָם, תִּצְחֻקוּ וְתִלְעְגוּ לָהֶם, כִּי בְּפִרוּשׁ
 גָּלוּ לָנוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְרוּשָׁלַּיִם בְּרִכּוֹת, פָּרָק ט'):
 כָּל זְמַן שֶׁאָדָם חַי יֵשׁ לוֹ תִקְוָה, וְאֵין דְּבָר כְּזֶה אֲבָד
 מְנוּס וְתִקְוָה, הָעֶקֶר לְקַחַת אֶת עֲצָמוֹ בַּיָּדִים, וְלֹא
 לְעֻזֵב אֶת עֲצָמוֹ בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפֵּן, וְאִז דִּיקָא יִצְלִיחַ
 בַּחַיִּים, לֹא-כֵן כְּשֶׁנוֹפֵל בְּיָאוּשׁ, וְנִדְמָה לוֹ אֲשֶׁר
 אֲבָד מְנוּס וְתִקְוָה, וְאֵין לוֹ כְּבָר שׁוּם תּוֹחֵלֶת וְתִקְוָה

בַּחַיִּים, זֶה הַקְּשָׁה בְּיוֹתֵר מֵהַכֹּל, וְאֵין עוֹד עֹנֵשׁ יוֹתֵר
גָּדוֹל מִזֶּה שְׁאָדָם מֵיֵאֵשׁ אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי מֵהַחַיִּים,
כִּי אִזּוּ הוּא הוֹרֵס לְגַמְרֵי אֶת הַצְּלָחָתוֹ וְאֶת עֲתִידוֹ
בַּחַיִּים, וְרָאוּ בְּחוֹשׁ, שְׁכָל אֵלוֹ שְׁלָקָחוּ אֶת עֲצָמָם
בְּיַדֵּיהֶם, וְחִזְקוּ וְאִמְצוּ אֶת עֲצָמָם בְּכָל הַמְּצָבִים
הַקְּשִׁים בְּיוֹתֵר שֶׁרַק עָבְרוּ עֲלֵיהֶם, וְלֹא הִתְיַאֲשׁוּ
אֶפְלוּ בַּמְּצָבִים הַמְּרִים וְהַמְּרוֹרִים בְּיוֹתֵר, אֶלֶּא
הִחְזִיקוּ מֵעַמָּד, לְבַסּוֹף בְּאַמַּת עָלוּ מֵעֵלָה מֵעֵלָה,
וְאִם תִּעֲשׂוּ סֶקֶר וְתִעְיִנוּ וְתִתְּבוֹנְנוּ בְּדַרְכֵי הָעוֹלָם,
תִּרְאוּ אֵיךְ שֶׁעַל כָּל הָאֲנָשִׁים הַמְּצַלְחִים עָבְרוּ קִדְּם
כָּל מִינֵי עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת, כָּל מִינֵי סֶבֶל, כָּל מִינֵי
בְּזִיוֹנוֹת וְיִסּוּרִים, כָּל מִינֵי הַשְּׁפָלוֹת וְהִרְחָקוֹת,
וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן לֹא הִתְפַּעְעְלוּ מִשׁוּם דְּבָר רַק הִחְזִיקוּ
מֵעַמָּד, וַיִּקָּא הֵם הַצְּלִיחוּ בְּתַכְלִית הַהַצְּלָחָה,
וְהִגִּיעוּ לְשִׂיא הַהַצְּלָחָה, לֹא-כֵן הָאָדָם שְׁאֶפְלוּ
שֶׁהָיָה לוֹ מִכָּל טוֹב, וְלֹא הָיָה חֶסֶד לוֹ אֶף פַּעַם שׁוּם
דְּבָר, כְּשֶׁרַק עָבְרָה עָלָיו אִיזוֹ רוּחַ רָעָה וְהִגִּיעַ לְמַבּוּי
סָתוּם, וְלֹא יָדַע מַה לַּעֲשׂוֹת, וְאֵיךְ לִתֵּן עֲצָה לְנַפְשׁוֹ,
וְנָפַל לְיָאוֹשׁ, זֶה מַה שֶׁהָרַס אוֹתוֹ לְגַמְרֵי, וְהַכְּנִיס
אוֹתוֹ בְּתוֹךְ הָאֲדָמָה וְנַעֲשֶׂה כּוֹשֵׁל בְּחַיָּיו; וְעַל-כֵּן
עֲלִיכֶם לְדַעַת, בְּנֵי וּבְנוֹתַי, כִּי עַקֵּר דֶּרֶךְ הַתּוֹרָה,
שֶׁהִיא תּוֹרַת חַיִּים חֲכָמָתוֹ יִתְּבָרֵךְ, רַק לְהַחֲיוֹת אֶת

נְעִימוֹת הַחַיִּים

שמה

עֲצָמוּ, כִּי בַפְּרוֹשׁ גָּלוּ לָנוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יומא פה:): וְחַי בָּהֶם וְלֹא שְׂיֵמוֹת בָּהֶם, כִּי הַתּוֹרָה נִתְּנָה רַק לְהַחְיֹת בֶּן-אָדָם לְהַגְבִּיהוּ, וְלֹא לְהַפְּיִלוֹ וְלְהַשְׁלִיכוֹ וּלְשַׁבְּרוֹ וּלְהַמִּיתוֹ, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, כִּי הַתּוֹרָה נִקְרְאת חַיִּים, וְאָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (אבות ו): גְּדוּלָה תּוֹרָה שְׁנוֹתֶנֶת חַיִּים; וְעַל-כֵּן מִי שֶׁלֹּמֵד יוֹתֵר תּוֹרָה, נִמְשָׁכִים עָלָיו חַיִּים מִחַי הַחַיִּים, כַּמֵּאֲמָרָם, זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה (שם ב): מֵרַבָּה תּוֹרָה מֵרַבָּה חַיִּים, כִּי זֶה כָּל תְּכֵלִית הַתּוֹרָה, לְהַכְנִיס בְּאָדָם חַיִּים, לְהַגְבִּיהוּ וּלְהַבִּיא אוֹתוֹ אֶל שִׂיא הַהֲצֻלָּחָה, וּמַהִי הַהֲצֻלָּחָה בְּזֶה הָעוֹלָם? לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּחַי הַחַיִּים; אֲשֶׁרִי מִי שֶׁאֵינוֹ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל, רַק מִחֲזִיק מֵעֵמֶד, וְאֵינוֹ מַנִּיחַ אֶת עַצְמוֹ לְפֶלֶא, שֶׁאֵז יִזְכֶּה לְהַגִּיעַ אֶל שִׂיא הַהֲצֻלָּחָה, וּלְהַרְגִישׁ "נְעִימוֹת הַחַיִּים".

ד.

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְדַעַת, שְׁכָּל הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם קָשִׁים וּמְרִים מְאֹד, וְלְכָל אֶחָד יֵשׁ הַנְּסִיווֹנוֹת שָׁלוֹ, הָעֲלִיּוֹת וְהַיְרִידוֹת

שְׁלוֹ, הָאֲכֻזָּבוֹת שְׁלוֹ וְהַהֲצֻלָּחוֹת שְׁלוֹ, הִנֵּה אָדָם
 עוֹלָה לְשִׂיא הַהֲצֻלָּחָה, וְהִנֵּה הוּא יוֹרֵד לְשִׂיא
 הַתְּהוֹם וְנוֹפֵל בְּדַכָּאוֹן וּבְעֻצְבוֹן, וְאִינוּ יוֹדֵעַ מַה
 לַעֲשׂוֹת וְאֵיךְ לָצֵאת מִצְרוּתָיו, עַד שֵׁשׁ אָדָם שְׁפָל-
 כָּף נָפוּל בְּדַעְתּוֹ, שֶׁתְּמִיד מְצַפֶּה לְשִׁלְחַן חֲבֵרוֹ,
 וְאֲשֶׁתּוֹ מוֹשְׁלֵת עָלָיו, וְיִסּוּרִים מוֹשְׁלִים בְּגוּפוֹ, אֲשֶׁר
 חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים אָמְרוּ (בִּיצָה לֵב): שְׁלֹשָׁה חַיִּיהֶם
 אֵינָם חַיִּים: הַמְצַפֶּה לְשִׁלְחַן חֲבֵרוֹ וּמִי שֶׁאֲשֶׁתּוֹ
 מוֹשְׁלֵת עָלָיו וּמִי שֶׁיִּסּוּרִים מוֹשְׁלִים בְּגוּפוֹ; כִּי מֵרַב
 צְרוּתָיו וְיִסּוּרָיו הִקְדוּשִׁים וְהַמְרִים וְהָאֲכֻזָּבוֹת שֵׁשׁ לוֹ,
 אֵי אֶפְשָׁר לוֹ לְהִתְחַזֵּק מֵעַמֵּד כָּלֵל, וְאֵף שֶׁמִּקְדָּם
 הִיָּתְהָ לוֹ הַצֻּלָּחָה גְדוֹלָה מְאֹד, וְהָיָה נִרְאָה לוֹ
 שֶׁיְהִיָּה מְצַלַּח כָּל יְמֵי חַיָּיו, וְהִנֵּה נָפֵל לַתְּהוֹם, עִם
 כָּף זֹאת עֲלֵיכֶם לְדַעַת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים, כִּי כָּף
 דֶּרְכוֹ שֶׁל עוֹלָם, הִנֵּה הָאָדָם מְתַלְהֵב בְּהַצֻּלָּחָה
 גְּדוֹלָה, וְהִנֵּה הוּא נוֹפֵל לַתְּהוֹם הַדַּכָּאוֹן, וְעַל-כֵּן
 עֲלֵיכֶם לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִיָּנִי אֶפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם, לֹא
 לְהַנִּיחַ אֶת עַצְמְכֶם לְפָנֶיךָ וְיֹתֵר, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי
 זֶה יָכוֹל לְהֵרֵס אֶתְכֶם לְגַמְרִי, אֲלֹא אַתֶּם צְרִיכִים
 לְקַחַת אֶת עַצְמְכֶם בְּיַדְכֶם, וּלְחַזֵּק אֶת עַצְמְכֶם
 וּלְחַזֵּק אַחֲרֵיכֶם, וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּאַמְתַּת תִּזְכוּ לְהַצְלִיחַ,
 כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם הָעֶקֶר מַה שֶׁצְּרִיכִים הוּא הַתְּחַזְקוֹת;

נְעִימוֹת הַחַיִּים

שמז

אֲשֶׁר־י מִי שְׁזוֹכָה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמוֹ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים, וְעַקֵּר הַהִתְחַזְקוֹת הוּא עַל-יְדֵי הַתְּמַדָּה רַבָּה בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כְּמֵאמָרָם, זְכוּרֵנוּם לְבִרְכָה (אָבוֹת ו): גְּדוּלָה תּוֹרָה שְׁנוֹתָנֶת חַיִּים לְאָדָם; וְכֵן יִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְעֵסֶק בְּאִיזָה עֵסֶק, כִּי הַבְּטָלָה מְבִיאָה לְיַדֵּי זָמָה וְלְיַדֵּי שְׁעָמוּם (פְּתֻבוֹת נט.), וְעַל-כֵּן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יְרוּשָׁלַּיִם קְדוּשִׁין, פָּרָק א'): וּבְחִרְפָּה בַחַיִּים — זֶה אֲמָנוֹת; כִּי בְּזָה שֶׁהָאָדָם עוֹסֵק בְּאִיזוֹ אֲמָנוֹת, וְהוּא עָסוּק בְּעֵסֶקְיוֹ, עַל-יְדֵי-זָה אֵין לוֹ זְמַן לַחֲשֹׁב כָּלֵל עַל כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וְאִז יָפָה תְּלִמּוּד תּוֹרָה עִם דֶּרֶךְ אֶרֶץ, שִׁיגִיעַת שְׁנִיָּהֶם מִשְׁפַּחַת עוֹן, וְעַל-יְדֵי-זָה נִצָּל מִכָּל מִינֵי מַרְעִין בִּישׁוּן, לְכֵן רָאוּ, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְּקָרִים, לֹא לָלֶכֶת בְּטֵל, חֵס וְשָׁלוֹם, כְּרָגַע, אֲלֹא תַעֲשׂוּ כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבָעוּלָם לְהִיּוֹת עֵסוּקִים בְּאִיזָה עֵסֶק, וּתְחַזְקוּ וּתְאַמְצוּ אֶת אַחֲרֵים, וְעַל-יְדֵי-זָה בְּאֵמֶת תִּצְלִיחוּ וְתִמְשִׁיכוּ עֲלֵיכֶם חַיִּים אֲמִתִּים, חַיִּים נְצַחִים, חַיִּים אֲרָכִים, הָעֵקֶר לֹא לִילֵךְ בְּטֵל, רַק לְהַשְׁתַּדֵּל לַעֲשׂוֹת אִיזָה דְבָר, אֲשֶׁר־י מִי שְׁזוֹכָה לְהַכְנִיס דְּבוּרִים אֵלָיו בְּתוֹךְ לְבוֹ, וְאִז יִזְכָּה אֶל

”נְעִימוֹת הַחַיִּים”.

ה.

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מֵה
 שְׁעוּבָה עֲלֵיכֶם, וְתִשְׁתַּדְּלוּ לְבָרוּחַ מְכֹל מִיְּנֵי עֲצָבוֹת
 וְעֲצָלוּת, אֲשֶׁר דָּבָר זֶה הוֹרֵס אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, כִּי
 הָעֲצָבוֹת וְהָעֲצָלוּת זוֹרְקוֹת אֶת הָאָדָם לְשֵׂאוֹל
 תַּחְתִּיּוֹת וּמִתְחַתָּיו, וְכַמְעַט שְׁכָל הַכְּשָׁלוֹנוֹת שֶׁל
 הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם תְּלוּיִים רַק כְּפִי הָעֲצָבוֹת
 וְהָעֲצָלוּת שְׁשֻׁרוּיּוֹת בּוֹ, כִּי הָעֲצָבוֹת וְהָעֲצָלוּת
 מְצַמְצְמוֹת וּמְקַטְיְנוֹת אֶת הַמַּח, עַד שְׂאֵי אֶפְשָׁר לוֹ
 לַחֲשֹׁב יִשְׂרָאֵל, כִּי מְרֹב מְרִירוֹת וְעֲצָבוֹן וְדַכְּאוֹן
 שְׁמֹסְבִים אוֹתוֹ, אֵינוֹ יָכוֹל לַחֲשֹׁב יִשְׂרָאֵל, וְזֶה הוֹרֵס
 לוֹ אֶת כָּל הַחַיִּים, וְעַל-כֵּן אִם אַתֶּם רוֹצִים לְהַצְלִיחַ
 בְּחַיֵּיכֶם, וְלַעֲבֹר עַל כָּל הַמְּשֻׁבָּרִים שְׁעוּבָרִים עַל
 הָאָדָם בְּכֹל יוֹם וְיוֹם, הָעֵקֶר הוּא לַעֲבֹד עַל נְקֻדַּת
 הַשְּׂמִחָה, וּמִמֶּשׁ לְמָסֹר אֶת נַפְשׁוֹ עַל נְקֻדַּת הַשְּׂמִחָה,
 הֵן לְשִׁמְעַ כְּלֵי זָמֵר בְּכֹל יוֹם וְהֵן לְשִׁיר בְּעֲצָמְכֶם
 וּלְשִׂמְחָה אַחֲרֵים, אֲשֶׁר דָּבָר זֶה הוּא סִגְלָה גְדוֹלָה
 מְאֹד לְהַגִּיעַ אֶל שְׂמִיחָה, כִּי בְּזֶה שְׂמִיחָה אֶת
 אַחֲרֵים נִמְשָׁכֶת גַּם עָלָיו שְׂמִיחָה, וְלָכֵן רְאוּ לְהִשְׁתַּדֵּל
 לְשִׂמְחָה וּלְשִׂמְחָה אַחֲרֵים, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּגִּיעוּ אֶל
 שְׂמִיחָה אֲמִתִּית, וְזֶה יִרְחִיב לָכֶם אֶת מַחְכֶּם

וְדַעְתְּכֶם, וְהֶעֱקַר רְאוּ לֹא לְדַחֵף אֶת הַשְּׂמֵחָה לְיוֹם
הַמְּחִירָת, וְאֵל תֹּאמְרוּ: "מָחָר נִהְיֶה בְּשִׂמְחָה, מָחָר
נִהְפֵךְ אֶת הַכֹּל אֶל הַשְּׂמֵחָה וְנִהְיֶה שְׂמֵחִים", אֵל
תֹּאמְרוּ זֹאת, אֲלֵא תִדְעוּ שְׂחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ
(מִדְרָשׁ תְּנַחֲוּמָא פְּרָשֶׁת שְׂמִינִי): אֵין הַשְּׂמֵחָה מִמְּתַנַּת
לְאָדָם, לֹא כָּל מִי שֶׁשְּׂמַח הַיּוֹם שְׂמַח לְמָחָר;
וְעַל-כֵּן אַתֶּם צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי אָפְנִים
שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת הַיּוֹם בְּשִׂמְחָה, וּלְהִרְחִיק מִכֶּם אֶת
כָּל הָעֲצָבוֹת וְהָעֲצָלוֹת וְהַדְּפָאוֹן וְהַמְרִירוֹת, וְעַל-
יְדֵי-זֶה תִזְכּוּ לַעֲבֹר עַל כָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עֲלֵיכֶם, כִּי
בְּאַמֶּת אֵין לָכֶם אָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם שְׁלֹא יַעֲבֹר עָלָיו
אִיזָה מִשְׁבֵּר אוֹ אִיזוֹ צָרָה אוֹ אִיזוֹ מְרִירוֹת בְּחַיָּיו,
וְאֵי אָפְשָׁר לְצֵאת מִזֶּה, כִּי אִם עַל-יְדֵי תַקְוָה
הַשְּׂמֵחָה, וְעַל-כֵּן אִם אַתֶּם רוֹצִים לְהַצְלִיחַ בְּחַיֵּיכֶם,
רְאוּ לְהִיּוֹת תָּמִיד רַק שְׂמֵחִים וְעֲלִיזִים, וְזֶה יוֹעִיל
לָכֶם לְהִרְגִישׁ אֶת "נְעִימוֹת הַחַיִּים".

ו.

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְרֹאוֹת שִׂישְׁרָה
תָּמִיד שְׁלוֹם בְּמַחְנֶכֶם, וְתִשְׁתַּדְּלוּ שִׂיְהֶיָה שְׁלוֹם
בֵּינְכֶם לְבֵין עֲצַמְכֶם, כִּי רַב מְרִירוֹת הַחַיִּים, שֶׁהָאָדָם

כָּל-כֶּף מְמַרְמֵר, הוּא רַק שְׂאִינוֹ שְׁלֵם עִם עֲצֻמוֹ,
 וְאִינוֹ יָכוֹל לְסַבֵּל אֶת עֲצֻמוֹ, עַד שֶׁיֵּשׁ בְּנֵי-אָדָם
 שֶׁנִּפְּלוּ כָּל-כֶּף בְּקִטְנוֹת הַדַּעַת וְהַמַּחִין, עַד
 שְׁשׁוֹנָאִים אֶת עֲצָמָם, וְאֵי אֶפְשָׁר לָהֶם לְהַשְׁלִים עִם
 הַגּוֹרֵל וְתַמִּיד מִקְנָאִים בְּזֻלָּתָם, כִּי חוֹשְׁבִים שְׂאֵצֶל
 זֻלָּתָם יֵשׁ מַשְׁהוּ יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר יֵשׁ אֲצֵלָם, וְזֶה מֵה
 שֶׁהוֹרֵס לָהֶם אֶת כָּל הַחַיִּים, וְזֶה מֵה שֶׁמְבִיא לָהֶם
 אֶת הַדְּכָאוֹן וְהַעֲצָבוֹן, וְזֶה מֵה שֶׁגּוֹרֵם לָהֶם אֵי
 הַהֲצִלָּה בְּחַיֵּיהֶם, וְעַל-כֵּן אִם אַתֶּם רוֹצִים לְהַצִּילִיחַ
 בְּחַיֵּיכֶם, אַתֶּם צְרִיכִים לְהַשְׁלִים קֶדֶם עִם עֲצָמְכֶם,
 וְתִדְעוּ שְׂאֵיךְ שֶׁהוּא הַכֹּל לְטוֹבָה, וּבְיָדָי הוּא
 יִתְבָּרַךְ יוֹדֵעַ מֵה שֶׁהוּא עוֹשֶׂה, וְעַל-כֵּן רְאוּ לְהַשְׁלִים
 עִם גּוֹרְלְכֶם, וְהַשְׁלוֹם הַזֶּה שֶׁתִּהְיֶה שְׁלָמִים בֵּינְכֶם
 לְבֵין עֲצָמְכֶם וּבֵינְכֶם לְבֵין קוֹנְכֶם, שְׁלֵא תִקְשׁוּ שׁוֹם
 קְשִׁיּוֹת עָלָיו יִתְבָּרַךְ, אֶלָּא תִדְעוּ שֶׁכֶּף צָרִיךְ לְהִיּוֹת,
 וְצָדִיק וְיָשָׁר הוּא יִתְבָּרַךְ, וְצָדִיק הַיְיָ"ה בְּכָל דְּרָכָיו
 וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו, וְעַל-יְדֵי הַשְׁלוֹם הַזֶּה תִּזְכּוּ
 לְהַצִּילִיחַ מְאֹד בְּחַיֵּיכֶם וְתִרְגְּשׁוּ "נְעִימוֹת הַחַיִּים",
 כִּי רַק בְּזֶה תְּלוּי הַנַּעַם וְהַעֲרֵבוֹת וְהַזִּיו וְהַחִיּוֹת בְּחַיֵּי
 הַיּוֹם יוֹם, כִּפִּי שְׂאָדָם מְשָׁלִים עִם עֲצֻמוֹ וְעִם קוֹנוֹ,
 וְזֶה יְסוֹד גְּדוֹל בְּחַיִּים, כִּי מִי שְׂאִינוֹ שְׁלֵם עִם עֲצֻמוֹ,
 וְתַמִּיד שׁוֹנָא אֶת עֲצֻמוֹ, וְחוֹשֵׁב שֶׁהוּא לֹא יִצְלַח,

וְהוּא כְּבָר אֵף פַּעַם לֹא יִצְלִיחַ בַּחַיִּים, וְכֵן כְּשֵׁישׁ לֹו קְשִׁיּוֹת וּסְפִקוֹת עָלָיו יִתְבַּרֵךְ – הִיִּתְכַּן שְׂיַעֲשׂוּ לֹו דְבָרִים כְּאֵלוֹ בְּחַיָּיו?! כָּל זֶה מִכְּנִיס בּוֹ מְרִירוֹת וְעֲצָבוֹת גְּדוֹלָה; וְעַל-כֵּן רְאוּ לְהַשְׁלִים עִם גּוֹרְלְכֶם, וְרְאוּ לְדַבֵּק אֶת עֲצַמְכֶם לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְתִדְעוּ אֲשֶׁר הוּא יִתְבַּרֵךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוֹמָם, צוּמָח, חַי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְאֵיךְ שֶׁהוּא יִתְבַּרֵךְ מִנְהִיג, כֶּךָ צָרִיךְ לְהִיּוֹת, וְאִז אִם תִּשְׁלִימוּ עִם הַמִּצָּב הַזֶּה, אִז תִּרְגִּישׁוּ "נְעִימוֹת הַחַיִּים", וְכֵן רְאוּ לְהִיּוֹת בְּשָׁלוֹם עִם שְׂכֵנֵיכֶם וְעִם קְרוֹבֵיכֶם וְעִם מְשַׁפְּחֹתְכֶם וּבְפָרֹט בְּבֵיתְכֶם, כִּי לֹא מִצָּא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּלִי הַמְּחֻזֵּק בְּרָכָה אֶלָּא הַשָּׁלוֹם (עֲקָצִין ג), וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה לַח, ו): גְּדוֹל הַשָּׁלוֹם שֶׁאַפְלוּ יִשְׂרָאֵל עוֹבְדִים עֲבוּדָה זָרָה וְשָׁלוֹם בֵּינֵיהֶם, אָמַר הַמָּקוֹם בְּרוּךְ הוּא כְּבִיכּוֹל אֵינִי יְכוֹל לְשַׁלֵּט בָּהֶם כִּיּוֹן שֶׁשָּׁלוֹם בֵּינֵיהֶם; רְאוּ אֶת מַעֲלַת הַשָּׁלוֹם, שֶׁאַפְלוּ שְׂאֲדָם גָּפַל כְּבָר כָּל-כֶּךָ, וְעוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, כְּשֵׁישׁ שָׁלוֹם אֵין יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת לוֹ שׁוֹם דְּבָר, כִּי מַעֲלַת הַשָּׁלוֹם אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְזֶה מִכְּנִיס בְּאָדָם אֶת הַנְּעִימוֹת בַּחַיִּים, כִּי לְהַפּוֹךְ כָּל הַמְּרִירוֹת וְהָעֲצָבוֹן וְהַדְּכָאוֹן בָּאִים,

כְּשֶׁאָדָם שׁוֹרָה בְּמַרְיבוֹת וּבְמַחְלָקֵת עִם זֵלְתוֹ, וְכָל
 מֵה שֶׁנִּכְנָס יוֹתֵר בְּמַחְלָקֵת וּבְמַרְיבוֹת עִם אַחֵרִים,
 יוֹתֵר מְרִירוֹת הוּא מְרַגֵּישׁ, וּמַחֲוֹ מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל עַד
 מְאֹד, עַד שֶׁאֵין לוֹ סְבָלְנוֹת לְשׁוֹם דְּבָר, וְעַל-כֵּן אִם
 אַתֶּם רוֹצִים לְהִרְגִישׁ בְּאַמֶּת "נְעִימוֹת הַחַיִּים", רְאוּ
 לַעֲשׂוֹת שָׁלוֹם עִם כָּלֶם, כִּי לֹא בָּרָא הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא אֶת הָעוֹלָם אֶלָּא עַל מְנַת שְׂיֵהִיָּה שָׁלוֹם בֵּין
 הַבְּרִיּוֹת (בְּמִדְבַר רַבָּה י"א, יח), כִּי הַשָּׁלוֹם מְרַחֵב אֶת
 הַדַּעַת וְהַמַּחֲיִן, וְעַל-כֵּן הִזְהִירוּנוּ חֲכָמֵינוּ הַקָּדוֹשִׁים
 וְאָמְרוּ (מִדְרָשׁ תַּנְחוּמָא פְּרָשַׁת שׁוֹפְטִים): רְאֵה כַּמָּה
 גְּדוֹל כַּחַ הַשָּׁלוֹם, שֶׁאֶפְלוּ לְשׁוֹנְאִים אָמַר הַקָּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא לְפַתַח לָהֶם בְּשָׁלוֹם, כִּי בָזָה שֶׁהָאָדָם
 מִתְחִיל עִם שָׁלוֹם, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא יִבְטֵל אֶת כָּל
 הַשׁוֹנְאִים שָׁלוֹ, כִּי הֵרִי הֵם רוֹצִים רַק לְהַרְע לּוֹ,
 אֲבָל כְּשֶׁהוּא מִתְחִיל עִם שָׁלוֹם, אֲזַי מִמִּילָא הֵהֱכִירָם
 שְׂיֵת בְּטֵל הָרַע וְהַרְשָׁעוֹת שֶׁלָּהֶם, וְעַל-יְדֵי-זֶה
 מְשַׁלְּמִים בִּינֵיהֶם, וְאֵין לָכֶם טוֹב מִשָּׁלוֹם, כִּי זֶה
 מְכַנֵּס בְּאָדָם "נְעִימוֹת הַחַיִּים", לֹא-כֵן כְּשֶׁאָדָם
 תָּמִיד שָׂרוּי בְּמַחְלָקֵת וּבְמַרְיבוֹת עִם זֵלְתוֹ, אֲזַי כָּל
 מַחֲוֹ מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל, וְאֵינוֹ זוֹכֵה לְיִשׁוּב הַדַּעַת, כִּי
 תָּמִיד צָרִיךְ לְחַשֵּׁב עֲצוֹת אֵיךְ לְהִתְנַקֵּם בְּזֵלְתוֹ,
 וְעַל-יְדֵי-זֶה אֵינוֹ מְרַגֵּישׁ שׁוֹם טַעַם בְּחַיָּיו, וְהוּא

תְּמִיד מְמַרְמֵר; וְעַל-כֵּן, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים, אִם
 אַתֶּם רוֹצִים לְהַרְגִּישׁ בְּאַמֶּת אֶת "נְעִימוֹת הַחַיִּים",
 עֲלִיכֶם לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁכֶם עַל הַמַּדָּה הַיְקָרָה הַזֹּאת שֶׁל
 הַבָּאֵת שְׁלוֹם בֵּין אִישׁ לְרֵעֵהוּ וּבֵין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ
 וּבֵינְכֶם לְבֵין עֲצַמְכֶם, וּבְכָל מְקוֹם שֶׁרַק צְרִיכִים
 שְׁלוֹם, תִּשְׁתַּדְּלוּ לְהִיּוֹת הַשְּׁלִיחִים לְהִיּוֹת עוֹשִׂים
 שְׁלוֹם, מְכַל שֶׁכֵּן שְׂאֵתֶם בְּעֲצַמְכֶם תִּהְיֶה בְּשְׁלוֹם עִם
 כָּלֶם, וְאִז בְּאַמֶּת תִּרְגִּישׁוּ עֲרֵבוּת, נְעִימוֹת, יְדִידוּת,
 זִיו הַחַיִּים, כִּי בְּאַמֶּת יְכוּלִים לְחַיּוֹת אֶת הַחַיִּים עִם
 נְעִימוֹת כְּזוֹ, שֶׁמֶמֶשׁ עוֹלָמוֹ יִרְאֶה בְּחַיָּיו, כִּי
 הַמֶּאֱמִין הָאֱמֵתִי, שֶׁמֶאֱמִין שְׂאִין בְּלִעְדָּיו יִתְבַּרֵּךְ
 כָּלֶל, וְהַכֹּל לְכֹל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְאִין לוֹ עֶסֶק
 עִם אֶף אֶחָד, וְהוּא תְּמִיד בְּשְׁלוֹם, אִז הוּא חַי
 בְּעוֹלָם הַזֶּה כְּדִגְמַת הָעוֹלָם הַבָּא, לֹא-כֵן כְּשֶׁאָדָם
 עוֹקֵר אֶת עֲצָמוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם, מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, וְנִדְמָה
 לוֹ שֶׁהַכֹּל טָבַע, וּכְאִלוֹ הַכֹּל תְּלוּי רַק בְּיָדוֹ וּבְכַחוֹ,
 אִז הוּא רַב וְחוֹלֵק עַל זֻלָּתוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִתְמַרְרִים
 חַיָּיו, כְּשֶׁאִינּוּ הוֹלֵךְ לוֹ כְּמוֹ שֶׁהוּא רוֹצֶה; וְעַל-כֵּן
 אִם אַתֶּם רוֹצִים לְהַרְגִּישׁ "נְעִימוֹת הַחַיִּים",
 תִּשְׁתַּדְּלוּ לְהִיּוֹת בְּשְׁלוֹם עִם זֻלָּתְכֶם, וְאִז יִתְהַפֵּךְ
 לְכֶם הַכֹּל לְטוֹבָה, וְתִרְגִּישׁוּ כָּל מִינֵי טַעַם בְּחַיִּיכֶם;
 אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁחוֹקֵק, וּמִכְנִיס דְּבוּרִים אֵלָיו בְּתוֹךְ לְבוֹ,

שנר

נְעִימוֹת הַחַיִּים

שָׂאז יַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם וּבְאַהֲבָה, וְיִטַּעַם
טַעַם "נְעִימוֹת הַחַיִּים", אֲשֶׁרֵי לוֹ בְּזֶה וְאֲשֶׁרֵי לוֹ
בְּכָא !

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׂבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם !

